

Fysieke belasting en Kwarthoudende stof bij stratenmakers 2008

Looptijd project 1 mei 2008 t/m 1 november 2008

Manager Strategie dhr. J. Blok
Landelijk Projectleider dhr. D. Juffermans
Landelijk Projectsecretaris dhr. P. Terstall

Correspondentieadres Arbeidsinspectie Kantoor Amsterdam
T.a.v. dhr. P. Terstall
Tel. 020-5812535
Postbus 58366
1040 HJ Amsterdam

Samenvatting

In de periode van 1 mei tot 1 november 2008 voert de Arbeidsinspectie inspecties uit in de bestratingsbranche. De inspecties richten zich in het bijzonder op de risico's wat betreft fysieke belasting en blootstelling aan kwartsstof.

Het werk van stratenmakers is fysiek zwaar. Er zijn echter veel mogelijkheden om het werk te verlichten. Naast het gebruik van tilhulpmiddelen is machinaal straten van grote oppervlakken goed mogelijk. Anno 2008 zijn de stenenleveranciers, ook die van gebakken stenen, er op ingesteld pakketten stenen voor machinale verwerking te leveren.

Sociale partners in de branche zijn er -met de Arbeidsinspectie- van overtuigd dat machinaal straten de toekomst heeft. Sinds de zomer van 2006 bestaat er een gezamenlijke richtlijn dat werken van meer dan 1500 m² straatwerk in principe machinaal moeten worden uitgevoerd.

Bij het doorvoeren van deze richtlijn spelen hoofdaannemers en opdrachtgevers eveneens een grote rol. Voor zover daartoe bij de inspectie op locatie aanleiding is, zal de inspectie zich dan ook uitstrekken tot de rol van de hoofdaannemer en die van de opdrachtgever.

De gemeentelijke opdrachtgever –verreweg de belangrijkste opdrachtgever van bestratingswerkzaamheden in Nederland- speelt een belangrijke rol. Bij het inspectieproject in 2006 was de gemeentelijke opdrachtgever in een aantal gevallen de partij die het machinaal straten bij de aanbesteding van straatwerk verbod. In het inspectieproject 2008 zal die gemeentelijke rol dan ook speciale aandacht krijgen. Alle gemeenten die in 2006 een Eis gesteld kregen, zullen in 2008 opnieuw worden bezocht. Voorts zal geïnspecteerd worden bij een dwarsdoorsnede van de gemeenten naar grootteklasse. Zodoende kan een beeld worden opgebouwd van de gemeentelijke rol in deze.

Naast fysieke belasting zal in het inspectieproject aandacht zijn voor de blootstelling aan kwartsstof. Kwartsstof is kankerverwekkend en te hoge blootstelling vormt een ernstig risico. Bij ieder straatwerk worden banden en tegels doorgezaagd. Het risico is goed beheersbaar wanneer gezaagd wordt met waterverneveling. Uit het vorige inspectieproject in de bestrating en uit inspecties in andere delen van de bouw blijkt dat nog te vaak bewerking van kwartshoudende materialen plaatsvindt zonder maatregelen te nemen.

Met het inspectieproject wordt beoogd de bestratingsbedrijven te bewegen genoemde risico's beter te beheersen. Voorts ook de hoofdaannemers en opdrachtgevers op hun verantwoordelijkheden te wijzen.

Door actieve voorlichting, contacten met velen in de keten van het straatwerk (opdrachtgevers, stenenleveranciers, machinebouwers, aannemers, bestratingsbedrijven) en publiciteit voorafgaand aan, tijdens en na het inspectieproject wordt beoogd de keten te stimuleren de aandacht mede te richten op de arbeidsomstandigheden van de stratenmakers.

Voorts wordt met het inspectieproject beoogd een bijdrage te leveren aan de structurele terugdringing van de fysieke belasting van stratenmakers door een jaarlijkse toename van machinaal straatwerk. Op de langere termijn dienen de gezondheidsklachten vanwege het werk bij stratenmakers en opperlieden te verminderen. In een nader uit te werken sectoraanpak voor de middellange termijn worden deze doelstellingen geconcretiseerd en in de komende jaren getoetst.

De inspecteurs treden op onder het adagium 'hard waar het moet, zacht waar het kan'. Bij constatering van recidive na een eerdere eis of waarschuwing zal de inspecteur in principe een verkort handhavingstraject inzetten; dat wil zeggen direct een boete aanzeggen. Anderzijds zal de inspecteur stimulerend optreden in die situaties waar blijkt dat het bedrijf zich serieus inspant om de fysieke belasting terug te dringen maar daar door onvoldoende ervaring met of kennis van de nieuwe technische mogelijkheden nog onvoldoende in slaagt.

Gespreid over het land zullen in de periode mei – oktober 477 locaties worden bezocht. In ieder geval worden locaties bezocht binnen de gemeentegrenzen van alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners; voorts bij een selectie van gemeenten met een lager aantal inwoners.

De eindrapportage van het project wordt zodanig ingericht dat het bijdraagt aan een met branchepartijen te ontwikkelen middellange termijn aanpak ter verbetering van de arbeidsomstandigheden voor stratenmakers.